

tisková zpráva Českého svazu ochránců přírody z 25. 8. 2023

Jak moc škodí krajině meliorace prozradí revitalizované Sedmihorské mokřady

Jak moc dokáže revitalizace mokřadu ovlivnit vodní režim v krajině? Sedmihorské mokřady, rozsáhlé v minulosti odvodněné slatiniště, jehož část byla v nedávné době revitalizována, zatímco na druhé stále fungují meliorace, se stává místem několikaletého výzkumu vlivu revitalizace na hladinu podzemní vody. Výzkum realizuje Český svaz ochránců přírody (ČSOP) za finanční podpory Nadačního fondu Veolia.

Území Sedmihorských mokřadů podél říčky Libuňky v Českém ráji bylo v 60. - 90. letech minulého století v několika etapách masivně odvodňováno. Západní část lokality (6 ha) prošla díky vstřícnosti řady majitelů i výkupům pozemků Českým svazem ochránců přírody v rámci kampaně Místo pro přírodu v letech 2020-2021 nákladnou revitalizací. Veškeré drenáže odvádějící z území co nejrychleji vodu do říčky jsou zde znefunkčnány a byla zde vytvořena soustava různě velkých tůní. Ve východní části lokality stále odvodnění v různé míře přetrvává a funguje. Jinak jsou obě části území víceméně totožné, se stejnými geologickými i klimatickými podmínkami. To umožňuje unikátní srovnání vlivu odvodnění, respektive revitalizace na vodní režim v krajině.

Positivní vliv revitalizace na biodiverzitu lze vyhodnotit poměrně snadno podle množství zde se vyskytujících ptáků, obojživelníků, vážek a dalších druhů živočichů (podrobněji viz naše [tisková zpráva z února tohoto roku](#)). Vyhodnocení vlivu na zadržení vody v krajině (v půdě) je však obtížnější. I když se může zdát, že i zde je vše vidět na první pohled (zejména letošního roku, kdy se střídají velmi suchá a velmi vlhká období – na revitalizovaném mokřadu je situace poměrně stabilní, zatímco na té nerevitalizované je chvíli sucho, chvíli mokro podle toho, jaké je zrovna počasí), skutečně objektivně a dlouhodobě není vyhodnocení bez existence „tvrdých dat“ získaných několikaletým měřením možné. Jelikož revitalizace západní části Sedmihorských mokřadů by mohla sloužit jako modelový příklad pro revitalizaci dalších v minulosti odvodněných území, rozhodl se Český svaz ochránců přírody podložit pozitivní efekt takovéto revitalizace i hydrologickou studií.

„Chceme zpracovat studii porovnávající vodní režim v revitalizované a nerevitalizované části mokřadu,“ vysvětluje Vojtěch Šťastný z místní organizace ČSOP Bukovina, který s myšlenkou revitalizace území a následně i zpracování hydrologické studie přišel. „Díky finanční podpoře Nadačního fondu Veolia jsme mohli zakoupit a nechat na lokalitě nainstalovat 7 speciálních digitálních hladinoměrů – čtyři v revitalizované části mokřadu a tři v části zatím nerevitalizované. V současné době běží zkušební provoz, od září by se mělo měřit naostro, a to po dobu tří let. Budeme tak mít poměrně dlouhou sadu dat o hydrologické situaci na lokalitě, díky níž budeme moci porovnat, jak se liší v plochách, jejichž jediným rozdílem je, že na jedné funguje odvodnění, na druhé již ne. Přidáme-li k těmto datům informace o srážkách z meteorostanice ČHMÚ v Turnově, z vrtů na měření podzemní vody ČHMÚ ve Valdštejnku a v Sedmihorkách a ze stanice ČHMÚ na měření průtoku vody na toku Libuňky v Sedmihorkách, získáme tak podrobné informace i o tom, jak revitalizované a

nerevitalizované území reaguje na různé výkyvy srážek, potažmo obecně hydrologickou situaci v širším okolí.“

„S Českým svazem ochránců přírody spolupracujeme na různých projektech týkajících se vody v krajině a na ni vázanou biodiverzitu již 15 let,“ říká Vendula Valentová, ředitelna nadačního fondu Veolia. „Jde jak o výkupy mokřadních pozemků za účelem jejich ochrany, tak o údržbu či obnovu mokřadů. Sedmihorské mokřady patří k našim srdečním územím. Finančně jsme se zde podíleli již na výkupy některých pozemků v rámci Místa pro přírodu, na zavedení managementové pastvy i na loňském monitoringu biodiverzity. Rádi jsme podpořili i tuto studii, která může mít celorepublikový význam.“

Kontakty pro média:

Vojtěch Šťastný, ČSOP Bukovina, iniciátor studie – sedmihorske.mokrady@gmail.com, 739 425 076

Jan Moravec, koordinátor kampaně Místo pro přírodu – jan.moravec@csop.cz, 777 063 340

Vendula Valentová, Nadační fond Veolia, wendula.valentova@veolia.com

Poznámky:

Místo pro přírodu je kampaň Českého svazu ochránců přírody, jejímž cílem je výkup ohrožených přírodně cenných pozemků či pozemků, na něž se snaží přírodu navracet. Za 20 let se takto díky finančním darům stovek dárců podařilo pro přírodu zachránit již téměř 200 hektarů pozemků. Přispět na výkupy dalších lokalit lze na konto veřejné sbírky Místo pro přírodu 999922/0800. Bližší informace na www.mistoproprirodu.cz a na facebooku Místo pro přírodu.

Jedním z takových „Míst pro přírodu“ jsou právě **Sedmihorské mokřady**, tedy rozsáhlé slatiniště na pravém břehu Libuňky nedaleko známého kempu Sedmihorky. Především ornitologicky významné území bylo v minulosti značně poškozeno melioracemi, což se nyní postupně snaží členové pozemkového spolku Sedmihorské mokřady při ČSOP Bukovina ve spolupráci s řadou dalších jednotlivců i organizací napravit. Český svaz ochránců přírody zde vlastní či spoluvlastní cca 2,6 ha pozemků, o ostatní pečuje na základě výpůjčních smluv s vlastníky. Více informací na www.csopbukovina.cz/ps.

Nadační fond Veolia spolupracuje s Českým svazem ochránců přírody již řadu let, v současné době se společné aktivity soustřeďují především na ochranu či obnovu mokřadů. V rámci programu Vraťme vodu přírodě (www.nfveolia.cz/programy/vratme-vodu-prirode) nadační fond podporuje především výkupy mokřadních pozemků za účelem jejich ochrany či různá praktická opatření v terénu, ale i další související aktivity, jako je například tento projekt.

Likvidace meliorací v rámci revitalizace Sedmihorských mokřadů (foto Vojtěch Šťastný)

Tato i další foto z likvidace meliorací na Sedmihorských mokřadech v tiskové kvalitě ke stažení:

<http://www.csop.cz/kestazeni/sedmihorske-mokrady-foto-meliorace.zip>

Ilustrační fotografie Sedmihorských mokřadů v tiskové kvalitě ke stažení:

http://www.csop.cz/kestazeni/foto_sedmihorske_mokrady.zip